

„Анализ и оценка на готовността и практическата възможност на институциите, службите и неправителствения сектор на територията на област Русе за своевременна и адекватна реакция при инцидент с множество пострадали със собствени и привлечени сили и средства, в т.ч. и чрез трансгранично сътрудничество.“

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Основен акцент

Инцидент с множество пострадали, предизвикан от терористичен акт.

- ▶ Източници на информация – открити
- ▶ Защо БЧК? – Гражданското общество предполага възможност за общественият сектор да подаде тема за дискусия и да дефинира становище. Благодарим за възможността!
- ▶ Предимства – липсват служебно–иерархични зависимости. Съществува възможност за връзка и подобряване на военно–мобилизационната готовност на медицинските екипи и чрез обучението им за действие при инциденти с множество пострадали, макар и в ситуации различни от война.
- ▶ Рискове – институциите и службите по стара соцтрадиция да заемат учтиво снизходителна позиция и да останат всяка затворена в своя периметър на компетентност, ревниво пазейки своите тайни. Тази ревнивост е основна пречка за мултидисциплинарния подход и оставя свободни стиковите /допирателни/ територии.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Въведение:

**Терористичният акт на практика включва освен
понятието инцидент, така и понятията криза,
бедствена ситуация, извънредна ситуация.**

Афористично въведение /Не е от Лао Дзъ/

- ▶ “Злото, колкото и да черно, често играе с белите фигури.”
- ▶ “Изучавай и уважавай противника, дори и методите му да те отвращават.”
- ▶ “Неуважението към противника е форма на подценяване.”
- ▶ Мото “Предвиждай, готви се, реагирай адекватно, очаквай неочакваното.”

Цел

**Да проиграем най-напред във въображението си инцидент с
множество пострадали и да проверим до колко готовността и
адекватността значат ефективност.**

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Преглед на нормативната рамка

- ▶ Конституция на Република България
- ▶ Глобална стратегия на ООН за борба с тероризма
- ▶ Стратегия за вътрешна сигурност на Европейския съюз
- ▶ Закон за управление и функциониране на системата за защита на националната сигурност
- ▶ Закон за Министерство на вътрешните работи и Правилника за неговото приложение
- ▶ Закон за отбраната и въоръжените сили
- ▶ Закон за консултативен съвет за национална сигурност
- ▶ Закон за здравето
- ▶ Закон за защита при бедствия
- ▶ Закон за Българския Червен кръст
- ▶ Закон за опазване на околната среда
- ▶ Наредба за спешна помощ
- ▶ Наредба за квалификационна степен парамедик
- ▶ Медицински стандарт спешна медицина
- ▶ Стратегия за противодействие на радикализацията и тероризма
- ▶ План за изпълнение на стратегията за противодействие на радикализацията и тероризма
- ▶ Правила за организацията на дейността на Министерството на вътрешните работи при извънредни ситуации
- ▶ Национален план за противодействие на тероризма – решение на МС от 05.01.2016 год. отменя стария план, въвежда нов, който е класифицирана информация
- ▶ Решение на Министерски съвет от 05.01.2016 год. – основни моменти
- ▶ Планове за действия на министерства и ведомства, планове на общини, райони на големи общини и рискови обекти
- ▶ Вътреведомствени планове, заповеди, протоколи /стандартни оперативни процедури/
- ▶ Трансгранично сътрудничество – план за обща намеса в областите на компетенция на Главния инспекторат по извънредни ситуации /Румъния/ и Главна дирекция по пожарна безопасност и защита на населението /Република България/

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

**Основни понятия, свързани с действащата нормативна база
На този етап се извеждат от Закона за управление и
функциониране на системата за защита на националната сигурност, Закона за защита при бедствия и Правилата
за организация на дейността на МВР при извънредни ситуации**

- ▶ Операции, различни от война
- ▶ Система за управление и система за реагиране
- ▶ Извънредни ситуации, в т.ч. кризи
- ▶ Криза – нарушаване на състоянието на Националната сигурност, обявява се и се отменя с решение на Министерския съвет
- ▶ Управление при кризи
- ▶ Национална система за управление при кризи
- ▶ Съвет за сигурност при Министерския съвет
- ▶ Секретариат на Съвета за сигурност при Министерския съвет – трансформира се при нужда в Национален ситуационен център
- ▶ Ситуационен център на МВР – предотвратява, ограничава и реагира за овладяване и преодоляване на кризата /национален, ведомствени, областни/
- ▶ Ведомствен регистър към Ситуационния център на МВР
- ▶ Сили за реагиране, съставени от отделни структурни звена, модули и екипи, както и/или други формирания създадени съгласно обстановката
- ▶ Планове – план на МВР за извънредни ситуации, план на МВР за защита при бедствия, Областен оперативен план – пряко противодействие на терористичен акт, органите за управление и силите за реагиране, действат съгласно плановете и стандартни оперативни процедури по изпълнението им
- ▶ Съвет за сигурност при МВР – председател Министъра на вътр. работи
- ▶ Постоянна комисия за управление при МВР – председател Главния секретар на МВР
- ▶ Оперативен щаб на МВР – към постоянната комисия
- ▶ Център за управление на МВР при извънредни ситуации – ръководител Главния секретар на МВР
- ▶ Национален оперативен център
- ▶ Ситуационни центрове по линия на МВР
- ▶ Изнесен команден пункт?
- ▶ Командир на място?
- ▶ Връзки и взаимоотношение между Националната система при управление на кризи и Единната спасителна система за защита при бедствия – общи моменти, различия – Общинските планове за противодействие на тероризма от месец януари 2016 год. се явяват раздел от плановете за защита при бедствия – пример Плана на Район Оборище, Софийска община

Въпрос: Роля и място на постоянната Областна комисия за обществен ред и сигурност в общата схема за действие, правомощия за вземане на оперативни решения на областно ниво – решенията за оперативни действия на място се вземат от лекар, член “на постоянната областна комисия”? Според информацията от РЗИ – Русе.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Възможност за въвеждане на следните допълнителни понятия, свързани с бъдещия Закон за противодействие на тероризма/

- ▶ Национален план за противодействие на тероризма, областни планове, общински планове, планове на стратегическите обекти – НКТЦ към ДАНС предлага на Министъра на вътрешните работи въвеждането на нива на заплаха и степените на готовност.
- ▶ Национален оперативен щаб за управление на силите и средствата за противодействие на тероризма /създава се от Министър председателя и се ръководи от Министъра на вътрешните работи/
- ▶ Антитерористична операция – зона на антитерористичната операция, ръководител на антитерористичната операция, начало на антитерористичната операция и трите елемента се определят със заповед на Министъра на вътрешните работи
- ▶ Развърщане на Център за ръководство на антитерористичната операция и Временен оперативен щаб за ръководство на място
- ▶ Въвеждане на **Извънредно положение** – на цялата територия на държавата; на ограничена територия.
- ▶ Превантивни мерки, условия за даване на разрешение за приложение на превантивни /ограничителни/ мерки от Специализирания Наказателен съд и възможност за обжалването им пред Апелативния Специализиран Наказателен съд
- ▶ Ограничителни мерки към лица, за които съществува **обосновано предположение** за вероятни терористични намерения и/или действия
- ▶ Контрол върху цялата съобщителна система

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Коментар върху философията на проекта за Закона за противодействие на тероризма

- ▶ Съществуват неясноти по функционирането на командната верига, тъй като ръководството на Националния оперативен щаб се осъществява от Министъра на вътрешните работи, а в неговите прерогативи влизат разпоредителни функции спрямо въоръжените сили на Република България, които имат Върховен главнокомандващ, Министър на отбраната и Началник на отбраната.
- ▶ Обучение на въоръжените сили за участие в операции по Закона за МВР в зависимост от спецификата на действие
- ▶ Подлежи на прецизиране и на възможността Извънредно положение да бъде обявявано, както от Народното събрание, както и от Президента без да бъде уточнено, кой има правото да отменя Извънредното положение
- ▶ Наличието на /макар и на малка/ вероятност за разногласие между Народното събрание и Президента, особено ако /и когато/ Президента взема решение за въвеждане на извънредна ситуация в предизборна обстановка, по време на провеждане на избори, по време на консултации за сформирание на правителство. Позоваването на Конституцията е една добра отправна точка, но не достатъчна, защото “в играта” може да бъде въввлечен и Конституционния съд, за да даде тълкуване на определени текстове, които в този им вид не са особено издържани по отношение ситуации “различни от война”. Така разписаните способности за въвеждането на Извънредно положение, са възможност за въвеждане на Президентско управление при Служебно правителство и “невъзможност” за провеждане на избори за неопределен период от време.
- ▶ Без да бъде оспорван акцента в Проектозакона за противодействие на тероризма върху мястото и ролята на силовите структури, липсата на текстове, които да визират медицинското обезпечаване, ролята и мястото на мултидисциплинарния подход, тясната вътрешведомствена затвореност. Липсва отправка към чл. 82 от Закона за здравето с възможност да бъдат задължени всички болнични лечебни заведения, независимо от мажоритарната собственост да се подчиняват на единното командване на операцията и да има гаранции за цялостно финансиране на медицинската дейност, както в частта Спешна медицинска помощ, така и в частта последващо болнично лечение, рехабилитация и наблюдение, независимо от наличието или липсата на здравно осигуряване.
- ▶ В преходни и заключителни разпоредби е необходимо да бъде направена отправка за изменение в Закона за здравето и Закона за здравното осигуряване

/Коментарът по Закона изразява лично мнение и не ангажира Българския Червен кръст./

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Рискове

- ▶ Тероризмът в религиозния контекст на ислямския радикализъм
- ▶ Тероризъм поради сепаратистки, териториални и/или политически претенции
- ▶ Тероризъм поради изповядване на други радикални идеологии в т. ч. неофашизъм или други форми на религиозния екстремизъм, религиозни секти.
- ▶ Тероризъм на базата на психопатични и социопатични отклонения на извършителите – “неосъзнат тероризъм”, защото в този вариант липсват две важни условия – организираност и търсене на политически ефект.

Превенция на риска

- ▶ Идеологическа и методологическа битка с радикалния ислям с акцент върху факта, че това е секта с изразено човеконенавистничество и не изразява верските позиции на над милиард и половина души, изповядващи исляма
- ▶ Административно–организационни мерки за предварителна подготовка
- ▶ Активиране на система за обучение и споделяне на опит – семинари през 2015 и 2016 год. със значително международно участие /САЩ, Израел, Канада, Румъния, България/ в УМБАЛ “Св. Марина”, град Варна, симпозиум в УМБАЛСМ “Пирогов”, град София, тренинги /занятия/ – НДК – град София 2016 год.
- ▶ Мерки за противодействие на радикалния ислям в съществуващи и/или новосъздадени религиозни общности– /чужди емисари –саудити ?, финансиране на ислямското духовенство от чужди държави/
- ▶ Активна медийна среда– печатните и електронните медии дават активна трибуна на експерти арабисти
- ▶ Активиране на книгоиздателската дейност с тематична насоченост за запознаване с теорията и практиката на радикалния ислям – пример книгата ИДИЛ на Малкълм Ханс – експерт по контратероризъм, военно дело и контра идеологически стратегии, служител CIA
- ▶ Конкретен пример: Действия на ДАНС при филтриране на мигранти /в т.ч. и лица, търсещи международна закрила/. Проведени 30 хил. “беседи”, отсети 800 “оперативно–интересни”, предприети мерки за изолация на 50 лица – чуждестранни граждани, мигранти./, по данни на г-жа Величка Петкова експерт по международен тероризъм ДАНС

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Общи познания за пътя на идеологическа радикализация, и постигане на “хиджра” при ИДИЛ / по Малкълм Нанс /

- ▶ Възхищение чрез видеоспособи и лични разговори
 - ▶ Вдъхновение
 - ▶ Радикализация – споделяне на сектанската религиозна философия и проява на желание “да работи” за нея
 - ▶ Изолация – процес на “хиджра”, което значи фаза на емоционално отчуждение, вътрешна вгълбеност, дистанциране от семейството и общността
 - ▶ Идентификация – поява на външни атрибути, ново име и подражателско поведение, което показва съпричастност към ИДИЛ
 - ▶ Посвещаване /даване на “баят” – вричане във вярност и обет за подчинение/ - до сега към Ал Багдади
 - ▶ Подготовка за пряко участие в операции,
- Как се стига до “хиджра”:
- ▶ първи контакт, търсене на връзка /взаимна/ с търсачите на ИДИЛ
 - ▶ Контакти с “търсач на таланти” от ИДИЛ – проверка на искреността на кандидата
 - ▶ Поява на вербовчик, който го въвежда кандидата в процеса на “хиджра”
 - ▶ Намеса на логист, който прехвърля вербувания към районите на действие на ИДИЛ или за включване в клетка
 - ▶ Оценка на качествата и възможностите на вербувания от контраразузнавателния екип на ИДИЛ – последен филтър
 - ▶ Встъпване в структурите в бойна единица на ИДИЛ

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Вероятни сценарии – реализирани чрез употреба на:

- ▶ Взривно устройство / дистанционно или чрез самовзривяване /
- ▶ Огнестрелно оръжие
- ▶ Употреба на бойни отровни вещества
- ▶ Вземане на заложници
- ▶ Атаки срещу критична инфраструктура и предизвикване на вторичен ефект чрез увреждане на критичната инфраструктура
- ▶ Използване на оръжие за масово унищожение /вкл. “мръсна бомба”/
- ▶ Употреба на биологични агенти
- ▶ Кибертероризъм

Особено внимание би следвало да се отделя на възможността за многовариантни терористични актове, използващи едновременно или последователно различни способности за въздействие, както и предназначени за поразяване на хора, превозни средства и инфраструктура.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Нива на заплаха /визирани от действащия Национален план и предвидени в Проектозакона за противодействие на тероризма/

- ▶ Ниско – малка вероятност от терористичен акт
- ▶ Високо – наличие на явен риск
- ▶ Много високо – неизбежен риск вследствие на потвърден сигнал и многовариантно предупреждение за начеваща атака

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Степени на готовност /визирани от действащия Национален план и предвидени в Проектозакона за противодействие на тероризма/

- ▶ Степен **“зелено”** – постоянна готовност и постоянни мерки за защита
- ▶ Степен **“жълто”** – въвежда се след предупреждение – предварителни мерки за наблюдение
- ▶ Степен **“оранжево”** – повишена готовност, предприемане на допълнителни /специфични/ мерки за защита
- ▶ Степен **“червено”** – реакция срещу започнало осъществяване на терористичен акт, предприемане на специфични мерки за отреагиране. Особено внимание и отчитане възможността за многовариантно и/или последователно използване на различни по вид и място способности за въздействие. Разпределение на силите и средствата и готовност за тяхното преразпределение при промяна на обстановката, резерви в случай, че първоначалната проява е за отвличане на вниманието и отвеждане на силите и средствата в неправилна посока.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Важно: Степента на готовност и на предварителна подготовка може да играе ролята на възпиращ механизъм. Това е фактическо противодействие върху елемента “Изгледи за успех”, което е част от характеристиката на един терористичен акт във фазата на неговата подготовка

Степените на готовност се оповестяват чрез Националния контртерористичен център /НКТЦ/ в ДАНС, който активира Съвета за сигурност към Министерския съвет. Освен възможността за активиране от Националния контртерористичен център надолу по веригата към структурите на министерствата и ведомствата, трябва да се има предвид и възможност за активиране на веригата по обратен ред, т.е. сигналът да бъде подаден от телефона 112, летища, пристанища, автогари, гари, лечебни заведения, туристически центрове, хотели, бази, транспортни средства, както и посолства на приятелски държави и/или техни специализирани структури.

Степените на готовност по сега действащия Национален план се определят и оповестяват във взаимодействие на Съвета за сигурност към Министерския съвет, Секретариата на Съвета за сигурност и Национални контртерористичен център /НКТЦ// в ДАНС. Предстои след приемане на Закона за противодействие на тероризма, въвеждането на нова структура – Национален оперативен щаб, определен със заповед на Министър председателя. Нивата на отреагиране спрямо степенята на готовност са: ниво Министерство, ниво Ведомство, ниво Област, ниво Община, ниво Рисков обект. При своето отреагиране , те въвеждат в сила своите предварително създадени планове за действие.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Специфични понятия

Зони на поражение – два основни периметъра

- ▶ **Вътрешен периметър – “гореща зона”** – това е зоната на пряко въздействие на взривните вещества и/или зоната на въздействие на стрелкови оръжия. В “Горещата зона” не се допускат медицински екипи, тъй като тяхната функция е да овладеят медицинските последици от терористичния акт и от съществено значение е запазването на тяхното здраве и живот, за да могат да осъществят тази си функция
- ▶ Втората зона е зоната на **външния периметър “студена зона”** – тя е с гарантирана сигурност и е сведен до минимум риска от взривно или огнестрелно въздействие – медицинските екипи се допускат до така наречената **междина “топла зона”**, която се формира на границата между неосигурения горещ периметър и осигурения външен периметър “студена зона” с гарантирана сигурност. Точно в тази зона се извършва основното сортиране /триаж/ на пострадалите и е възможно да бъде формиран първичен медицински пункт за първоначална обработка и стабилизиране на пострадалите до осигуряване на възможността на транспорт

Важно е част от силите на реда да бъдат отделени за осигуряване на място “топлата зона” за сигурност, мястото за триаж или формиране на пункт за първична обработка или стабилизиране. Ако “горещата зона” е по-продължително време зона на огнево въздействие от неелиминирани стрелци, изнасянето на пострадалите се извършва по метода “грабвай и бягай” до “топлата зона”, която освен място за триаж и пункт за първична обработка е и “събирателна зона”. В близост до зоната за триаж и първичен медицински пункт може да се определи място за терминални /агонизиращи/ пострадали, които са напълно безперспективни за последващо лечение, както и временна морга за трупове и човешки останки.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Задачи на силите на реда при инцидент с множество пострадали - терористичен акт

- ▶ Задействане на системата за оповестяване – по предварително уточнената верига
- ▶ Уточняване на характера на инцидента по косвени данни, чрез информация от екипа, озовал се първи на произшествието, чрез употреба на технически средства – визуални, видове датчици, подвижни лаборатории, безпилотни летателни средства, информация от сателитния център и др.
- ▶ Създаване на кризисен щаб; областен ситуационен център;
- ▶ Формиране на изнесен команден пункт
- ▶ Отцепване на района и осигуряване на:
 - ✓ място за действие на медицинските екипи, осигуряване на “топла зона”, относително защитена от повторна или развиваща се във времето терористична атака, осигуряване на прикритие за медицинските екипи, първичен триаж на място в основната зона на поражение и изнасяне на пострадалите до топлата зона за специализиран вторичен триаж
 - ✓ осигуряване на място за престой на транспортната техника на медицинските екипи – задължително в “студената зона”
 - ✓ овладяване на паниката
 - ✓ насочване на личните автомобили, извозващи пострадали
 - ✓ осигуряване на пропускателен режим в лечебното заведение с цел недопускане на развитие на терористична атака в самото лечебно заведение, недопускане на проникване на терористи, представящи се за пострадали, осигуряване на възможност за идентифициране и разпознаване на участващите в различните екипи, работещи както на мястото на инцидента, така и по трасето

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Медицински аспекти

Рамка по която е изготвен анализа:

1. Възможности на структурите на Центъра за спешна медицинска помощ за формиране и изпращане на екипи на мястото на инцидента в рамките на първите 10 мин. – брой специализирани автомобили, брой екипи, професионален капацитет на екипите.
2. Възможности на екипите на СМП за стабилизиране на състоянието на пострадалите „на място” за времето, в което ще бъде организиран последващия транспорт и действията им по време на транспорта.
3. Възможности за триаж на пострадалите на мястото на инцидента.
4. Възможности и ред за осигуряване на основен и резервен маршрут за достъп до мястото на инциденти, както и основен и резервен евакуационен маршрут – персонално ръководство и отговорности, координация на дейностите, наличие на предварителни схеми и/или разработка.
5. Персонално ръководство на спасителната операция – отговорности.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Медицински аспекти

Рамка по която е изготвен анализа:

6. Нормативни и организационни проблеми, свързани с действията на Центъра за СМП при подобен инцидент.
7. Нормативни и организационни проблеми, свързани с осъществяването на комуникацията между спасителните екипи на място, както и екипите транспортиращи пострадалите със съответните специализирани звена на спешните приемни структури на Многопрофилните болници в град Русе и град Бяла.
8. Брой на лечебните заведения за болнична помощ на територията на Областта, които разполагат с възможности за спешен прием на множество пострадали /над 10 пострадали едновременно/
9. Брой на хирургичните легла по профили, с които разполагат лечебните заведения.
10. Брой – по профили на хирургичните екипи, които могат да бъдат ангажирани в рамките на първите 10 мин. от приемането на пострадалите и в рамките на първия час от приемането на пострадалите.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Медицински аспекти

Рамка по която е изготвен анализа:

11. Капацитет на манипулационните и капацитет на операционните за едновременно обработване и евентуално хирургично лечение на пострадалите.
12. Капацитет на лечебните заведения за болнична помощ за осъществяване на реанимационни процедури и последващо наблюдение.
13. Възможности за разкриване на допълнителни хирургични легла по профили.
14. Наличие на необходимите материали свързани с хирургичното лечение в рамките на първия час.
15. Практически възможност за заявяване и доставка на допълнителни материали, в това число и превързочни средства – срокове и възможности за доставка.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Медицински аспекти

Рамка по която е изготвен анализа:

16. Нормативни и организационни проблеми, свързани с ръководството на спасителната операция, координацията между лечебните заведения и административните правомощия на ръководителя на спасителната операция да осъществява разпоредителни функции, засягащи управлението и контрола на структурите на спешната медицинска помощ, триажа, стабилизирането на място, транспорта, приема и настаняването в съответните заведения за болнична помощ.
17. Възможности за комуникации по електронен път с националните и републикански специалисти по съответните профили – ред за организация на комуникацията
18. Способи за привличане на национални и републикански специалисти за оказване помощ на място
19. Възможности за транспорт със специализирани реанимобили на тежко пострадали до лечебни заведения извън територията на Русенска област.
20. Предварителна подготовка на специализираните екипи за оказване на помощ на пострадали при употреба на зашеметяващи или парализиращи средства, включително и от структурите на органите на реда при специализирани операции за освобождаване на заложници.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Медицински аспекти

Рамка по която е изготвен анализа:

21. Възможности за трансгранично сътрудничество – нормативна осигуреност, лични контакти, възможности за връзка в рамките на първото денонощие от началото на инцидента – кои лечебни заведения, намиращи се на територията на Република Румъния могат евентуално да бъдат привлечени за помощ – при какви обстоятелства и при какви условия.
22. Възможности за привличане на екипи от неправителствения сектор за оказване на помощ на пострадалите.
23. Възможности за организиране на лечебно заведение за болнична помощ при полеви условия /ако капацитета или други обстоятелства не позволяват прием на пострадали в наличните и действащи лечебни заведения за болнична помощ на територията на град Русе и град Бяла/.
24. Възможности и начини за финансиране на дейностите по приема, обработката, лечението и последващото наблюдение на пострадалите приети по спешност в лечебните заведения за болнична помощ, включително и тези, които са общински търговски дружества и търговски дружества без държавно или общинско участие.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Медицински аспекти

Рамка по която е изготвен анализа:

25. Организация и координация на приемо–пропускателен режим в лечебните заведения.
26. Организация на кризисен PR – информационно обезпечаване.
27. Възможности за оказване на психологична и психо–социална подкрепа, възможности за дебрифинг на екипите
28. Организация на събирането, обобщаването и предаването на информация на близките на пострадалите.
29. Възможности за езикова комуникация, ако пострадалите са чужди граждани.
30. Начин за събиране, обобщаване и анализ на набраната информация и опит след овладяване на инцидента.
31. Възможност за борба с посттравматичния стрес.
32. Обобщаване на нормативните и организационните проблеми, които биха създали трудности при организацията и провеждането на спасителната операция.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Възможности на структурите на ЦСМП – Русе

Действия в рамките на първите 10 мин.:

- ▶ От ЦСМП могат да бъдат сформирани и изпратени общо шест екипа, от които два реанимационни екипа в състав лекар, мед. сестра, шофьор и четири екипа в състав мед. фелдшер и шофьор.

Действия в рамките на един час:

- ▶ От ЦСМП могат да бъдат сформирани и задействани още единадесет екипа, от които три реанимационни и осем долекарски – първоначалната сортировка /триаж/ се извършва в безопасен участък осигурен от силите на реда, където лекар от първия пристигнал реанимационен екип, извършва триажа и определя приоритетните за евакуация пострадали

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Въпроси без отговор:

- ▶ Кой и на какво отстояние определя мястото за очакване на пристигащите линейки и допустимо ли е линейките да са в непосредствена близост до зоната на поражение?
- ▶ Кой в рамките на първите 10 мин. разпределя и насочва след предварително уведомяване приемащите лечебни заведения за болнична помощ?
- ▶ Кой и при какви обстоятелства разпорежда и осигурява маршрутите за евакуация, особено ако приемащите лечебни заведения с повече от едно?
- ▶ При какви обстоятелства може да бъде развърнат на място медицински пункт, в който могат да бъдат извършвани реанимационни процедури, стабилизиране на състоянието на пострадалите при условията на изчакване на последващ транспорт?
- ▶ При какви условия леко пострадалите напускат мястото на инцидента и се самоосигуряват с транспорт?
- ▶ Кой и при какви условия решава в рамките на първите 10 мин., доколко има риск и вероятност от усложняване на обстановката с последващи нови инциденти на други места?
- ▶ Какви са функциите на Областния ситуационен център и кой в същност е органът управляващ действията – Областната комисията по обществен ред и сигурност? Кризисен щаб? Областен ситуационен център? Изнесен ситуационен център?. По действащата нормативна база съществуват различни понятия с различно съдържание, макар и нюансирано според своя състав правомощия.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Възможности на лечебните заведения за болнична помощ:

Лечебни заведения с възможност за спешен прием на над 10 пострадали едновременно:

УМБАЛ – Русе АД; МБАЛ “МЕДИКА – РУСЕ” – ООД, СБАЛК “Медика Кор” ЕАД, СБАЛФРМ “Медика” ООД, Комплексен онкологичен център – Русе ЕООД

Практически основната тежест се поема от УМБАЛ – Русе, която разполага със Спешно приемно отделение със следните възможности:

- ▶ УМБАЛ – Русе делнични дни – два екипа обща хирургия, два екипа травматология, един екип неврохирургия, един екип съдова хирургия, един екип урология, един екип изгаряне и кожна пластика, един екип УНК, един очен екип

Общо 10 хирургични екипа

- ▶ Извън делничните дни и извън рамките работно време – тоест през останалите две трети от времето на денонощието и през всички почивни дни има само един наличен хирургичен екип в рамките на първите 10 мин. В рамките на 1 час могат да бъдат сформирани горе описаните профилирани хирургични екипи.

МБАЛ “Медика” – 8 хирургични екипа – в редовно работно време

КОЦ – Русе – 3 хирургични екипа – в редовно работно време

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Обобщение

Наличен капацитет

- ▶ Наличие на квалифициран медицински персонал
- ▶ Високо ниво на оборудване на материалната база
- ▶ Възможност за разсредоточаване и насочване на пострадалите
- ▶ Възможност за методична и консултативна помощ
- ▶ Много добри възможности за прием, първична обработка и последващо лечение на около 100 пострадали в рамките на първите няколко часа
- ▶ Вероятност за поява на затруднение при едновременното обслужване на над 100 пострадали

Проблеми

- ▶ Организационно – технически и координационни
- ▶ Необходимост от надграждащо обучение по спецификата на взривния и огнестрелен раневи травматизъм
- ▶ Необходимост от допълнителни дейности за подготвянето на резервен леглови фонд и допълнително привлечен медицински персонал за обслужването при инцидент с пострадали над 200 човека едновременно
- ▶ Необходимост от нормативни и организационни действия за развърщане на болница при полеви условия, ако наличния сграден фонд е разрушен или недостатъчен
- ▶ Допълнително уточняване и разпределяне на ангажиментите за транспорт на тежко пострадали в реанимационен специализиран автомобил, особено като се има предвид, че болница като УМБАЛ Русе няма възможност да транспортира пострадали при условията на попътна реанимация

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

“Времето е живот, защото печеленето на време чрез предварителни организационни мерки е шанс за живот.”

Възможни допълнителни мерки

- ▶ Извеждане в отделни стандартни оперативни процедури на техники за сортировка /триаж/ на пострадали от експлозив и огнестрелни наранявания. Акцент върху познанията за характеристиката на взривната вълна на открито и в затворени помещения, зони на поражение, характеристика на травмиращото въздействие върху човешкото тяло, неговите органи и системи, патофизиологични механизми
- ▶ Правила за формиране на временен пункт за първична обработка, временен пункт за реанимация – освобождаване на дихателен път, обдишване, кръвоспиране, първична ранева обработка, имобилизация, вкл. поставяне на шийна яка
- ▶ Правила за създаване на пункт за групиране на морибудни и агонизиращи
- ▶ Правила за създаване на временна морга в района на произшествието за групиране на трупове и телесни части
- ▶ Правила за разпознаване на загинали на място и/или починали от раните си – предимство на електронния способ за разпознаване. Пример: Разпознаване на загиналите при катастрофата с автобус паднал от моста на р. Янтра, град Бяла /18 загинали и 7 ранени, от които 4 тежко ранени/
- ▶ Оценка на нуждите от кръв и кръвни продукти, организиране на спешно кръводаряване, възможности за експресна диагностика на взетата кръв със собствени сили и средства.
- ▶ Създаване на предварителна система за оповестяване на дежурните екип, особено при срыв или блокиране на стандартните/обичайни/ средства за комуникация,
- ▶ Осигуряване на достъп на екипите до лечебните заведения – способности за идентификация и разпознаване и пропускателен режим.

За съкращаване на времето за оповестяване, събиране на екипи и провеждане на действия е възможно да бъде направена връзка с техниките за оповестяване при военна мобилизация при условията на нарушени комуникации и блокиране на маршрутите за предвижване. Можем да си припомним практиката – различните варианти за действие според видовете заплаха по силата на предварителни планове да бъдат съхранявани в запечатани пликове с максимално ограничени права за достъп до тях, чрез които цялата верига може да бъде включена в действие без да се пилее ценно време.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Роля на неправителствения сектор

- ▶ Роля и място на Българския Червен кръст – Русе чрез възможностите за:
 1. Курсове за обучение по първа долекарска помощ – на кандидат – шофьори, на 10% от работниците от големи промишлени предприятия /фирми/ Монтюпе, Дунарит,
 2. Въвеждане на обучен спасителен екип – 22 души, който действа извън зоната на поражение, подпомагайки професионалните спасителни екипи
 3. Оказване на първа психологична помощ и психо–социална подкрепа чрез звено на спасителния екип към БЧК – Русе, състоящо се от шестима психолози, преминали обучение за кризисна интервенция
- ▶ Възможност за оказване на първа психологична помощ имат и доброволци от структурите на КАРИТАС – Русе, Фондация “Център Динамика” – Русе
- ▶ Необходимо е създаването на регистър с имената, квалификацията и координати на доброволците, които при нужда могат да бъдат привлечени чрез съответните организации за дейности по първа психологична помощ, психо–социална подкрепа и за преодоляване на посттравматичния стрес. В такива случаи може да бъде потърсена и помощта на Националното сдружение на психолозите
- ▶ Допълнителни възможности – в големите предприятия с външни инвеститори съществува добрата практика за обучение на минимум 10% от работещите, по първа долекарска помощ, но не навсякъде е проведено надграждащо обучение за формиране на спасителни екипи–липсват структури.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Трансгранично сътрудничество

- ▶ Наличие на разработен план във връзка с разработен проект за трансгранично сътрудничество между Румънския главен инспекторат за извънредни ситуации и Българската главна дирекция за пожарна безопасност и защита на населението и МВР.
- ▶ Поети за взаимни ангажименти за оказване на помощ, вкл. и медицинска помощ на пострадали, макар и с наличие на известна асиметрия. Румънската страна се ангажира със оказване на спешна медицинска помощ, което предполага действие на професионални спасителни екипи, докато българската страна се ангажира с оказване на първа долекарска помощ, което от своя страна означава по-ниско ниво на възможности.
- ▶ В плана са залегнати и множество важни детайли, вкл. и поименни персонални ангажименти за изпълнението му с координиране способите за връзка и езиковата комуникация, което е добра предпоставка за навременно и ефективно задействане на системата. В плана не фигурира раздел, който по подобен начин да е разработена системата за медицинско осигуряване, което предполага нуждата от подобна разработка. Направени са важни крачки за трансгранично сътрудничество със структурите на Червения кръст в Гюргево, предприети са мерки в плановете на Българския Червен кръст е включен ангажимента за съвместен план с Румънския Червен кръст за взаимно подпомагане за инциденти с множество пострадали.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

Възможни нормативни и организационни решения

- ▶ Доусъвършенстване на нормативната рамка – необходимост от обсъждане /вкл. и публично/ и приемане на Закон за противодействие на тероризма.
- ▶ Прилагане на опита на Главен Румънския Инспекторат за извънредни ситуации при обучение на служителите от съответни органи на реда за придобиване на съответна квалификационна степен и правоспособност за изпълняване функциите на парамедик.
- ▶ Доусъвършенстване на плановете за действие с акцент върху възможностите за инцидент с множество пострадали, предизвикан от терористичен акт
- ▶ Планиране на провеждането на щабно занятие, с цел проиграване в реално време последователността, сроковете и възможностите на специализираните екипи с цел проверка на ефективността.
- ▶ Планиране на провеждането на допълнително обучение – според на възможностите на катедра “Здравни грижи” от РУ “Ангел Кънчев”, Центъра за спешна медицинска помощ, Спешно отделение към УМБАЛ – Русе, Българския Червен кръст.
- ▶ Сформиране и посещение на място на екип с представители от РЗИ, УМБАЛ – Русе, ЦСМП, МВР, Дирекция ПБЗН, БЧК в Крайова, Румъния за запознаване с възможностите на съществуващия там Център за обучение на парамедици и възможностите за развърщане на полева болница.

Инцидент с множество пострадали /MASCAL/

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

Д-р Руденко Йорданов – Директор на Секретариата на ОС на БЧК – Русе